



Sygn. akt II KK 173/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

Protokolant Elżbieta Łopacińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej,

w sprawie **K. T.**

skazanej z art. 300 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 31 stycznia 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 17 maja 2017 r., sygn. akt X Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt X K [...],

**uchyla pkt 2 zaskarżonego wyroku oraz utrzymany nim w
mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. w zakresie, w jakim
nie orzeczono obowiązku naprawienia szkody na podstawie art.
46 § 1 k.k. - i w tej części przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu
w W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem prokuratura Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 8 kwietnia 2013 r., sygn. 2 Ds. [...], w pkt 2 umorzone zostało na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. śledztwo w sprawie o czyn z art. 300 § 2 k.k. Od tego postanowienia, w przewidzianym terminie zawitym zażalenie wniosła pokrzywdzona Spółka G. z o.o. z siedzibą w W.. Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 4 listopada 2013 r., sygn. akt II Kp [...], zażalenie uwzględnił i uchylił zaskarżone postanowienie. Prokurator Prokuratury Rejonowej w W. kolejnym postanowieniem z dnia 23 grudnia 2013 r., sygn. akt 2 Ds. [...], ponownie umorzył śledztwo w sprawie o czyn z art. 300 § 2 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Subsydiarnym aktem oskarżenia wniesionym w trybie art. 55 k.p.k. w dniu 10 lutego 2014 r. przez pełnomocnika pokrzywdzonej spółki, K. L. T. oskarżona została o to, że w nieustalonym czasie, nie wcześniej niż w dniu 26 czerwca 2011 r. w W., działając w celu udaremnienia wykonania wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 września 2010 r., w sprawie VIII Gc [...], nakazującego wydanie G. Sp. z o.o. z siedzibą w W., stanowiących jej własność rzeczy ruchomych w postaci wyposażenia lokalu gastronomicznego o wartości 120.000 - 150.000 zł, udaremniała zaspokojenie tego wierzyciela w ten sposób, iż działając jako prokurent w imieniu i na rzecz I. Sp. z o.o., wydała polecenie zbycia składników majątku zagrożonego zajęciem, to jest, oskarżono ją o czyn z art. 300 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt X K [...], uznał oskarżoną K. T. za winną przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. polegającego na tym, że w nieustalonym czasie, nie wcześniej niż w dniu 19 lutego 2012 r., a nie później niż 4 marca 2012 r. w W., działając w celu udaremnienia wykonania wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 września 2010 r., w sprawie VIII Gc [...], prawomocnego z dniem 22 czerwca 2011 r. i nakazującego wydanie G. Sp. z o.o. w W. stanowiących jej własność rzeczy ruchomych w postaci wyposażenia lokalu gastronomicznego o wartości ok. 100.000 zł, udaremniała zaspokojenie tego wierzyciela w ten sposób, iż działając jako prokurent, w imieniu i na rzecz I. Sp. z o.o. w W., wydała R. B. polecenie zbycia składników majątku zagrożonych zajęciem, a objętych wzmiankowanym wyrokiem Sądu Rejonowego w W. - i za to skazał ją na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie tej kary warunkowo zawiesił

na okres 3 lat tytułem próby, a na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30 zł.

Wyrok ten został zaskarżony apelacjami wniesionymi przez obrońcę oskarżonej oraz przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego.

Obrońca oskarżonej zaskarżył wyrok w całości i na podstawie art. 438 pkt 1 i 3 k.p.k. zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na niewłaściwym ustaleniu wartości mienia oraz przyjęciu założenia, że oskarżona miała świadomość istnienia prawomocnego wyroku będącego podstawą egzekucji;
- obrazę prawa materialnego, a to art. 300 § 2 k.k. polegającą na ustaleniu, że polecenie zbycia mienia wydane przez oskarżoną wypełnia znamiona tego czynu.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej przestępstwa.

Apelacja oskarżyciela subsydiarnego została wniesiona na niekorzyść oskarżonej K. T. i zaskarżała orzeczenie tylko w części dotyczącej kary. Pełnomocnik zarzucił naruszenie prawa materialnego, to jest art. 46 § 1 k.k., poprzez zaniechanie orzeczenia obowiązku naprawienia szkody pomimo złożonego wniosku w trybie art. 49a § 1 k.p.k.

W konkluzji autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie na podstawie art. 46 § 1 k.k. wobec oskarżonej obowiązku naprawienia szkody w części, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego oskarżyciela subsydiarnego kwoty 100 000 zł.

Sąd Okręgowy w W., po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonej i pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego, wyrokiem z dnia 17 maja 2017 r., w sprawie o sygn. akt X Ka [...], orzekł, co następuje:

- w pkt 1 swego wyroku zmienił pkt 1 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że przyjął, iż oskarżona K. T. w nieustalonym okresie, nie wcześniej niż w dniu 19 lutego 2012 r., a nie później niż 4 marca 2012 r. w W., działając w celu udaremnienia wykonania prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 września 2010 r., w sprawie VIII Gc [...], prawomocnego z dniem 22 czerwca

2011 r., nakazującego wydanie G. Sp. z o.o. w W. stanowiących jej własność rzeczy ruchomych w postaci wyposażenia lokalu gastronomicznego o wartości ok. 16.043,00 zł, udaremniła zaspokojenie tego wierzyciela w ten sposób, że działając jako prokurent, w imieniu i na rzecz I. Sp. z o.o. w W., wydała R. B. polecenie zbycia składników majątku zagrożonych zajęciem, a objętych wzmiankowanym wyrokiem Sądu Rejonowego w W., czym dopuściła się przestępstwa z art. 300 § 2 k.k.;

- w pkt 2 orzeczenia, w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok Sąd Okręgowy utrzymał w mocy.

Od tego prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W., kasację wniósł w dniu 31 lipca 2017 r. pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego. Jednak Zastępca Przewodniczącego X Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w W. odmówiła przyjęcia kasacji wobec jej niedopuszczalności z mocy ustawy, jako że nie dotyczyła wyroku uniewinniającego ani takiego, którym umorzono postępowanie (k. 425, tom III).

Następnie od tego samego wyroku Sądu odwoławczego kasację wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w części odnoszącej się do rozstrzygnięcia w punkcie 2, na niekorzyść oskarżonej K. T.. Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, to jest art. 49a k.p.k. (w brzmieniu po dniu 1 lipca 2015 r.) w zw. z art. 36 pkt 3 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247), poprzez wyrażenie błędnego poglądu, że wniosek o naprawienie szkody w trybie art. 46 § 1 k.k. powinien zostać złożony do czasu zakończenia pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego na rozprawie głównej, podczas gdy pokrzywdzona została przesłuchana po raz pierwszy na rozprawie głównej w dniu 4 grudnia 2015 r., a wniosek o naprawienie szkody został złożony w toku postępowania na rozprawie w dniu 24 lutego 2016 r., w wyniku czego doszło do rażącej obrazy prawa materialnego, a to art. 46 § 1 k.k., poprzez pominięcie obligatoryjnego orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w W. w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Na rozprawie kasacyjnej Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich w całości poparł kasację i wniósł o jej uwzględnienie. Kasację poparli również obecni prokurator Prokuratury Krajowej oraz pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego. Z kolei obrońca oskarżonej wniosła o nieuwzględnienie tej kasacji i jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja była trafna i zasługuje na uwzględnienie. W niniejszej sprawie doszło bowiem do naruszenia prawa procesowego i materialnego wskazanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich w postaci art. 49a k.p.k. oraz art. 46 § 1 k.k., które należało uznać za rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a więc spełniające wymagania z art. 523 § 1 k.p.k.

W pierwszej kolejności zbadania wymagała strona formalna kasacji, a to w zakresie uprawnienia podmiotu szczególnego do wniesienia kasacji na niekorzyść oskarżonego. Zgodnie z art. 521 § 1 k.p.k. Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, a także Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie. Oznacza to, że kasacja może być wniesiona niezależnie od tzw. jej „kierunku”, a więc tego, czy skierowana jest na korzyść, czy na niekorzyść oskarżonego. Zarówno natomiast do kasacji wnoszonej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, jak i Rzecznika Praw Obywatelskich, zastosowanie znajdzie art. 524 § 3 k.p.k., zgodnie z którym niedopuszczalne jest uwzględnienie kasacji na niekorzyść oskarżonego wniesionej po upływie roku od daty uprawomocnienia się orzeczenia. W przypadku wnoszenia kasacji nadzwyczajnej przez podmiot uprawniony, nie znajdą też zastosowania ograniczenia wymienione w art. 523 § 3 k.p.k., według którego to przepisu kasację na niekorzyść można wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania (art. 523 § 4 pkt 2 k.p.k.).

W przypadku niniejszej sprawy zachowane zostały wymagania stawiane kasacji wnoszonej przez podmiot szczególny, a zwłaszcza, dochowany został termin określony w art. 524 § 3 k.p.k., jako że do uprawomocnienia się orzeczenia doszło w dniu 17 maja 2017 r., a kasacja została wniesiona w dniu 7 maja 2018 r.

W przedmiotowej kasacji Rzecznik Praw Obywatelskich podniósł, że doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenia prawa procesowego, to jest, art. 49a k.p.k. w obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. stanie prawnym, poprzez wyrażenie błędnego poglądu, iż wniosek o naprawienie szkody w trybie art. 46 § 1 k.k. powinien zostać złożony do czasu zakończenia pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego na rozprawie głównej. Słusznie wskazał autor kasacji, że rozpoznając w ten sposób zarzut apelacyjny, Sąd odwoławczy w sposób rażący naruszył prawo materialne w postaci art. 46 § 1 k.k., nie wydając – obligatoryjnego w tym przypadku – orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody.

Rzeczywiście w trakcie trwania postępowania karnego dotyczącego oskarżonej K. T., doszło do zmiany przepisów w omawianym zakresie. Przepis art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 z późn. zm., dalej także jako ustawa nowelizacyjna), nadał nowe brzmienie art. 49a k.p.k., a mianowicie - „Pokrzywdzony, a także prokurator, może aż do zamknięcia przewodu sądowego na rozprawie głównej złożyć wniosek, o którym mowa w art. 46 § 1 Kodeksu karnego.” Przepis tej treści wszedł w życie w dniu 1 lipca 2015 r. (art. 56 ustawy nowelizacyjnej).

Skoro jednak niniejsze postępowanie toczyło się pod rządami dwóch ustaw procesowych, kluczowe znaczenie dla zasad stosowania przepisu art. 49a k.p.k. miały przepisy intertemporalne ustawy nowelizacyjnej, która przewidywała w tym zakresie szczególne uregulowanie. Mianowicie jej art. 36 pkt 3 stanowił, że w sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizacyjnej (a więc przed dniem 1 lipca 2015 r.) wniesiono do sądu akt oskarżenia, to jeżeli przed dniem wejścia jej w życie przesłuchano już pokrzywdzonego, przepis art. 49a k.p.k. stosuje się w brzmieniu dotychczasowym (a więc w brzmieniu – „jeżeli nie wytoczono powództwa cywilnego, pokrzywdzony, a także prokurator, może aż do zakończenia pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego na rozprawie głównej złożyć wniosek, o którym mowa w art. 46 § 1 k.k.”). Natomiast art. 27 ustawy nowelizacyjnej stanowił, że przepisy Kodeksu postępowania karnego w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej

wejścia w życie, jeżeli przepisy poniższe ustawy z dnia 27 września 2013 r. nie stanowią inaczej. Takiego wyłączenia w omawianym zakresie jednak brak.

Z akt sprawy wynika, że subsydiarny akt oskarżenia w tej sprawie został wniesiony przed dniem 1 lipca 2015 r., jednak już przewód sądowy został otwarty na rozprawie w dniu 19 października 2015 r. (k. 101 - 102), a zatem już po wejściu w życie przepisów ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw. W rezultacie więc nie doszło do przesłuchania pokrzywdzonego przed wejściem w życie ustawy nowelizacyjnej. Taka chronologia wydarzeń zaś spowodowała, że wniosek o naprawienie szkody mógł być wniesiony do czasu zamknięcia przewodu sądowego na rozprawie głównej. Wypada zauważyć, że świadek A. M. reprezentująca pokrzywdzoną spółkę, została przesłuchana po raz pierwszy na rozprawie w dniu 4 grudnia 2015 r. (k. 114 - 118), a zatem nie było podstaw do odstąpienia od stosowania przepisów ustawy nowej. Nie ulega wątpliwości, że w sytuacji, gdy pokrzywdzony nie został przesłuchany na rozprawie głównej przed dniem 1 lipca 2015 r., to zgodnie z treścią art. 49a k.p.k. w nowym brzmieniu może on złożyć wniosek o naprawienie szkody aż do zamknięcia przewodu sądowego. Przedłużenie terminu na wniesienie tego wniosku do chwili zamknięcia przewodu sądowego w bardzo istotny sposób wzmacnia gwarancje procesowe pokrzywdzonego, zwłaszcza, że jednocześnie uchylono przepisy dotyczące możliwości wniesienia przez pokrzywdzonego powództwa cywilnego (zob. uzasadnienie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Sejm RP VII kadencji, Druk sejm. nr 870, s. 12). Zmiana ta eliminuje ponadto ewentualne wątpliwości co do terminu, w jakim może być złożony wniosek, o którym mowa w art. 46 § 1 k.k., w sytuacji gdy pokrzywdzony nie jest wcale przesłuchiwany w postępowaniu sądowym.

W apelacji pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego sformułowano na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. zarzut naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 46 § 1 k.k., polegającego na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonej K. T. obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, za które została skazana, pomimo, że pokrzywdzony oskarżyciel subsydiarny złożył w trybie art. 49a k.p.k. stosowny wniosek. Odnosząc się do zarzutu apelacyjnego w tym zakresie,

Sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyroku powołał się na stan prawny sprzed 1 lipca 2015 r. i stwierdził - „Zgodnie z art. 49a k.p.k. pokrzywdzony, a także prokurator, może aż do zakończenia pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego na rozprawie głównej złożyć wniosek, o którym mowa w art. 46 § 1 k.k. Natomiast z protokołu rozprawy z dnia 13 września 2016 r. wynika, że Sąd po przeprowadzeniu dowodów dopuszczonych w sprawie, wobec niezgłoszenia przez strony żądania uzupełnienia postępowania dowodowego zamknął przewód sądowy. Następnie stronom został udzielony głos, po czym pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o uznanie oskarżonej winnej popełnienia zarzucanego jej czynu, ewentualnie zmiany opisu czynu poprzez uzupełnienie, iż oskarżona działała w formie pomocnictwa do zbycia przedmiotowych przedmiotów i zobowiązanie do naprawienia szkody w kwocie 100.000 zł”. Pogląd ten na tle powyższych rozważań jest w oczywisty sposób błędny i wyrażenie go stanowiło rażące naruszenie prawa procesowego, wskazane w skardze Rzecznika Praw Obywatelskich.

Co więcej, orzekający w niniejszej sprawie Sąd odwoławczy nie tylko wadliwie zastosował przepisy obowiązującego prawa karnego procesowego, ale i pominął fakt, że wniosek o naprawienie szkody został złożony przed zamknięciem przewodu sądowego, a więc w terminie przewidzianym w art. 49a k.p.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. Mianowicie, pełnomocnik pokrzywdzonego pismem procesowym z dnia 24 lutego 2016 r. złożył wniosek w trybie art. 49a k.p.k. o orzeczenie wobec oskarżonej K. T. obowiązku naprawienia szkody w całości lub w części w oparciu o art. 46 § 1 k.k. (k. 146). To pismo procesowe zostało złożone na rozprawie w tym samym dniu, co odzwierciedla treść protokołu rozprawy (k. 147). W tej zaś sytuacji należało uznać, że wniosek winien być uznany za skuteczny i w konsekwencji prowadzić do obligatoryjnego orzeczenia obowiązku naprawienia szkody, wynikającego z art. 46 § 1 k.k.

Nie ulega wątpliwości, że naruszenie przepisów procesowych może mieć także następstwa w sferze prawa materialnego, a także co do kary i środków karnych, a obecnie także co do środków kompensacyjnych. Jest oczywiste, że w omawianym zakresie Sąd odwoławczy błędnie rozpoznał zarzut apelacyjny dotyczący obrazy art. 49a k.p.k. oraz art. 46 § 1 k.k. Sąd odwoławczy powinien był bowiem zauważyć, że poprzez niezastosowanie środka kompensacyjnego, do

którego zastosowania Sąd I instancji był obowiązany, doszło do obrazy prawa materialnego w rozumieniu art. 438 pkt 1 k.p.k. Z kolei błędna interpretacja art. 49a k.p.k. doprowadziła do rażącej obrazy prawa procesowego w rozumieniu art. 438 pkt 2 k.p.k., co w apelacji zostało pośrednio również zarzucone. Jednakże Sąd Okręgowy omówionych przepisów intertemporalnych nie dostrzegł, przenosząc dokonaną przez Sąd pierwszej instancji błędną ocenę na grunt swego postępowania. W tej sytuacji doszło do rażącego naruszenia przez Sąd drugiej instancji wskazanych w kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich przepisów prawa, a naruszenie to miało w oczywisty sposób istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

W rezultacie więc Sąd Najwyższy uwzględnił kasację pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego i na mocy art. 537 § 2 k.p.k. uchylił pkt 2 zaskarżonego wyroku oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. w zakresie, w jakim nie orzeczono obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 k.k. - i w tej części sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd drugiej instancji rozważy wszystkie uwagi podniesione w przedmiotowym uzasadnieniu. Będzie też mieć na uwadze, że przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy była tylko kasacja pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego, a zatem tylko jego apelacja będzie podlegała ponownemu rozpoznaniu przez Sąd odwoławczy.

Wypada zauważyć, iż nie było potrzeby uchylenia całości rozstrzygnięcia w zakresie kar orzeczonych wobec oskarżonej. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni akceptuje uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14 (OSNKW 2016, z. 1, poz. 1), która brzmi – „W postępowaniu kasacyjnym jest dopuszczalne uchylenie zaskarżonego orzeczenia wyłącznie w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne”.

Jest faktem, że występuje rozbieżność między dochodzoną przez pokrzywdzoną Spółkę kwotą (100 000 zł), a ustaleniem wartości przedmiotowych rzeczy ruchomych przez Sąd odwoławczy (kwota 16 043,00 zł). To jednak rzeczą Sądu Okręgowego będzie dokonanie stosownych ustaleń w tym zakresie – i w zależności od ich rezultatu, orzeknie obowiązek naprawienia szkody w całości lub w

części. W przypadku wystąpienia znacznych trudności w ustaleniu wysokości szkody, rozważy wymierzenie nawiązki na podstawie art. 46 § 2 k.k. Na marginesie można zauważyć, że niezależnie od sposobu interpretacji art. 49a k.p.k. przez Sądy pierwszej i drugiej instancji, nic nie stało na przeszkodzie, by Sąd Rejonowy rozpoznając merytorycznie sprawę, bądź Sąd odwoławczy w trakcie kontroli instancyjnej, orzekł obowiązek naprawienia szkody z urzędu, do czego również uprawniał przepis art. 46 § 1 k.k.